ΕΠΛ421 - Προγραμματισμός Συστημάτων

Διάλεξη 7 Εργαλεία Ωφελιμότητας Unix: Awk

Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ

Επεξεργασία Ρεύματος

- sed (Stream EDitor)
- awk (Alfred Aho, Peter Weinberger, and Brian Kernighan)
 - Δημιουργείται στα Bell Labs από τον ιδρυτή της γλώσσας C και του UNIX.
 - Η πιο αδύνατη εκδοση είναι η "cut"
 - Η πιο ισχυρή της έκδοση "ονομάζεται" Perl
 - ο Larry Wall, δημιουργός της Perl, εμπνέεται από την awk.

```
cut <= awk <= perl/python/php/dart/etc
tr <= sed <= perl/python/php/dart/etc.</pre>
```

Σημείωση: Μελετήστε τα εγχειρίδια που υπάρχουν στην ιστοσελίδα και το manιστο UNIX γραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου - Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ ©

Εισαγωγή στην awk

- Μια γλώσσα προγραμματισμού σχεδιασμένη για να βρίσκει, ταιριάζει πρότυπα και να εκτελεί ενέργειες σε αρχεία – ρεύματα εισόδου.
 - παίρνει είσοδο από αρχεία, ανακατεύθυνση, διοχέτευση και απευθείας από το προκαθορισμένο ρεύμα εισόδου

Εισαγωγή στην awk

- Υπάρχουν πολλοί τρόποι να τρέξουμε ένα awk πρόγραμμα
 - awk 'program' input_file(s)
 - program και input files παρέχονται ως ορίσματα γραμμής εντολής
 - awk 'program'
 - program είναι ένα όρισμα γραμμής εντολής. Η είσοδος δίνεται από το προκαθορισμένο **ρεύμα εισόδου** ή από **διοχέτευση**
 - awk -f program_file input_files
 - program διαβάζεται από αρχείο
 - awk is ERE

Λογική Επεξεργασίας της awk

Περιγραφή της AWK από τον Alfred V. Aho (ένα από τους δημιουργούς της AWK):

- Η AWK είναι γλώσσα για επεξεργασία αρχείων κειμένου.
- Ένα αρχείο επεξεργάζεται ως μια ακολουθία εγγραφών (records), και εξ' ορισμού κάθε γραμμή είναι ένα record.
- Κάθε γραμμή τέμνεται σε πεδία (fields).
- Ένα ΑWK πρόγραμμα είναι μια ακολουθία (sequence) από εκφράσεις pattern-action.
- Το ΑWK διαβάζει από το input **μια γραμμή κάθε φορά** και για κάθε γραμμή **εξετάζεται** το κάθε **pattern ξεχωριστά**.
- Για κάθε pattern που ταιριάζει εκτελείται το αντίστοιχο action.

Λογική Επεξεργασίας της awk

Poή Εισόδου στην AWK

```
EXT<FS>T
Εγγραφές
(Records)
           TFXT<FS>TEXT<FS>TEXT<RS>
  (seen so far) <
                          Πεδία (Fields)
```

\$0: complete line

FS: Input File Separator (space by default)

RS: Record Separator (newline by default)

NR: Number of Records seen so far in input ΕΠΔ 421 – Προγραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου - Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ © NF: Number of Fields in current input record

Λογική Επεξεργασίας της awk

Ροή Εξόδου από την AWK

text<OFS>text<OFS>text<ORS>

OFS: Output File Separator (space by default)
ORS: Output Record Seperator (newline by default)

Δομή Προγράμματος awk (Παράδειγμα Εκτέλεσης)

Παράδειγμα

> Is -al

```
total 17600
drwxr-xr-x 2 dzeina faculty 4096 May 5 2009 .
drwxr-xr-x 10 dzeina faculty 4096 Jan 14 15:55 ..
-rw-r--r-- 1 dzeina faculty 967047 Feb 1 01:53 01.pdf
-rw-r--r-- 1 dzeina faculty 519830 Feb 1 01:53 02.pdf
-rw-r--r-- 1 dzeina faculty 432031 Feb 1 01:54 03.pdf
-rw-r--r-- 1 dzeina faculty 738217 Feb 2 13:56 04.pdf
```

Εκτύπωση 3ης και 4ης στήλης (όπως όμοιο με την ls -al | cut -d" " -f4,5)

> Is -al | awk -F" " '{print \$3" "\$4}'

dzeina faculty
dzeina faculty
dzeina faculty
dzeina faculty
dzeina faculty

7-9

Δομή Προγράμματος awk (Ζεύγη Pattern {Action})

- Όπως αναφέραμε, η awk σαρώνει τις γραμμές εισόδου μια-μια, ψάχνοντας να δει ποια γραμμή ταιριάζει με ένα σύνολο προτύπων (patterns) ή συνθηκών (conditions) που δίνονται στην awk.
- Για κάθε pattern, προσδιορίζεται μια πράξη (action). Η πράξη εκτελείται όταν το πρότυπο ταιριάζει αυτό του input line.

awk <options> pattern { action }; pattern { action }

• Τα Actions συμπεριλαμβάνονται μέσα σε curly παρενθέσεις και διαχωρίζονται με semi-colon ';'

Δομή Προγράμματος awk (Επιλογές – Options)

awk <options> pattern { action }; pattern { action }

- Υπάρχουν κάποια **POSIX options (με -)** και κάποια άλλα **GNU options (με --)**
- Οι περισσότερες επιλογές δε θα είναι πολύ χρήσιμες στα πλαίσια του μαθήματος.
- Κάποιες χρήσιμες επιλογές είναι οι ακόλουθες:
 - F fs : Προσδιορισμός του Field Separator από το command line.
 Π.χ., Is -al | awk -F"." '{print \$2}'.
 - Εναλλακτικά μπορεί να προσδιοριστεί στο BEGIN block που θα δούμε σε λίγο!
 - W help: Εκτύπωση μιας σύνοψης επίλογων.
 - -f program-file: Ανάγνωση προγράμματος της sed από αρχείο (στο οποίο περιέχεται ένα pattern-action ανά γραμμή). Επίσης πολλαπλά αρχεία μπορούν να προσδιοριστούν με -f

Δομή Προγράμματος awk ('pattern {action}')

• Στο προηγούμενο παράδειγμα ΔΕΝ υπήρχε το pattern.
Υπήρχε απλά το action:

Κενό(Pattern)
Εκτέλεση Action σ

awk '{print \$3"\t"\$4}'

Εκτέλεση Action σε κάθε γραμμή

- Αυτό υποδήλωνε ότι το action θα έπρεπε να εκτελείται σε κάθε γραμμή εισόδου.
- Ήταν δηλαδή αντίστοιχο της ακόλουθης εντολής (όπου το 1 υποδηλώνει το pattern TRUE, δηλ., ισχύει πάντα)

awk -F" " '1 {print \$3"\t"\$4} '

• Κατ' αντίστοιχο τρόπο, θα μπορούσε να είχε παραληφθεί το action, π.χ.,

awk -F" " '1;1 {print \$3"\t"\$4} '

Κενό(Action) Εκτύπωση Ολόκληρης της γραμμής και μετά της

Δομή Προγράμματος awk

- Πιο συγκεκριμένα, ένα awk πρόγραμμα αποτελείται από:
 - Το προαιρετικό τμήμα **BEGIN**
 - εκτελείται **πριν** την επεξεργασία της πρώτης γραμμής εισόδου.
 - Ένα ή περισσότερα (pattern {action})
 - επεξεργασία δεδομένων εισόδου
 - Για κάθε πρότυπο που ταιριάζει, η αντίστοιχη ενέργεια εκτελείται
 - Το προαιρετικό τμήμα *END*
 - εκτελείται μετά το τέλος επεξεργασίας της τελευταίας γραμμής εισόδου.

```
[BEGIN
{action;action};]
pattern {action;action};
pattern {action};
pattern { action};
[END {action}]
Σημείωση:
```

(η σειρά διατύπωσης

begin, end μπορεί να

Πρότυπα (Patterns) στην awk

- Πρότυπο (Pattern): Προσδιορισμός κατά πόσον μια ενέργεια-δράση πρόκειται να εκτελεστεί
 - Μπορεί να είναι:

```
1. To ειδικό token BEGIN ή END

• $ 1s | awk '

> BEGIN {print "Start"; print "NOW";} Action 3

> {print "LINE: "}; {print "IS:", $0}

> END {print "End"}'
```

• Επιστρέφει:

```
Start
                                   BEGIN
                  → Action 1
NOW
                  Action 2
LINE:
                   → Action 3
IS:01.pdf
                  Action 2
LINE:
                   → Action 3
IS:02.pdf
                  → Action 2
LINE:
                   → Action 3
IS:03.pdf
                  Action 2
LINE:
                   Action 3
IS: 04 Pdf
                               αν. Κύπρ<u>ου - Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ</u> ©
End
```

7-14

Πρότυπα (Patterns) στην awk

2. Κανονική έκφραση (ERE) (εσωκλειόμενο μέσα σε / /), όπως με την sed -E, e*grep, κτλ.*

Αποτίμηση Εκφράσεων Σύγκρισης στην ΑWK (Παραδείγματα)

- Ο προσδιορισμός του **τύπου** γίνεται βάσει **συμφραζομένων** και θέλει προσοχή.
 - Scalar objects in awk (variables, array elements, and fields)
 are dynamically typed. This means their type can change as the program
 runs, from untyped before any use, to string or number, and then from
 string to number or number to string, as the program progresses.
 - Για αλφαριθμητική (String) σύγκριση, χρησιμοποιείται πάντα παρενθέσεις. Αργότερα θα δείξουμε και δυνατότητες για casting.
- Παραδείγματα:

$$-1.5 \le 2.0$$

$$- a = 2; b = "2"; a == b$$

$$- a = 2; b = " +2"; a == b$$

Numeric comparison (true)

String comparison (false)

String comparison (true)

String comparison (true)

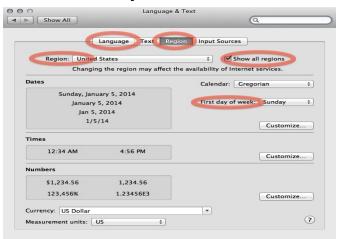
String comparison (true)

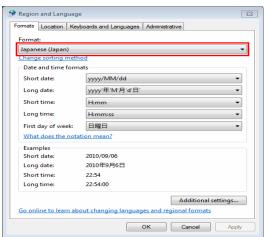
String comparison (false)

Locale

- A set of parameters that defines the user's language, region and any special variant preferences that the user wants to see in their user interface.
 - Usually, a locale identifier consists of at least a language code and a country/region code.
 - The POSIX standard used to say that all string comparisons are performed based on the locale's collating order. This is the order in which characters sort, as defined by the locale

MacOSX Windows

Locale (Παράδειγμα)

b103ws1\$ locale

LANG=en_US.UTF-8

LC_CTYPE="en_US.UTF-8"

LC_NUMERIC="en_US.UTF-8"

LC_TIME="en_US.UTF-8"

LC_COLLATE="en_US.UTF-8"

LC_MONETARY="en_US.UTF-8"

LC_MESSAGES="en_US.UTF-8"

LC_PAPER="en_US.UTF-8"

LC_NAME="en_US.UTF-8"

LC_ADDRESS="en_US.UTF-8"

LC_TELEPHONE="en_US.UTF-8"

LC_MEASUREMENT="en_US.UTF-8"

LC_IDENTIFICATION="en_US.UTF-8"

b103ws1\$ **date**

Wed Oct 9 08:25:54 EEST 2019

b103ws1\$ LC_TIME=fr_FR.UTF-8 b103ws1\$ export LC TIME

B103ws1\$ date

mer. oct. 9 08:26:06 EEST 2019

Πρότυπα (Patterns) στην awk

3. Λογικοί και Σχεσιακοί Τελεστές:

- Μοναδιαίος Λογικός Τελεστής (Άρνησης): !
 - Π.χ., ls | awk BEGIN {print "Start..."} !/03/ {print \$0} END {print "....End"}'
 - Εκτυπώνει τα πάντα που **δεν** ικανοποιούν την Κανονική Έκφραση /03/
- Σχεσιακοί Τελεστές: > < >= <= ==
- Δυαδικοί Λογικοί Τελεστές: && ή ||
 - π.χ. Δεν περιέχει το 03 και είναι μεγαλύτερο του 10 (αλφαριθμικά)

 ls | awk '
 BEGIN {print "Start..."}

 π.χ. Δεν περιέχει το 03 και είναι μεγαλύτερο του 10 Για κάθε γραμμή \$0, εξήγαγε 2 χαρακτήρες, ξεκινώντας από τον χαρακτήρα 0
 - > !/03/ && substr(\$0,0,2)=="10" {print \$0}
 - > END {print "...End"} `
 - Περισσότερα για συναρτήσεις αργότερα.
- Macro Expressions: Pattern1 ? Pattern2 : Pattern3
 Fattern1 is true, then Pattern2, else Pattern3 είναλιπούρ ©

• Παραδείγματα

```
bash-3.1$ cat example.awk
Line number 1
Line number 2
Line number 3
Line number 4
                        Τυπώνει την γραμμή που περιλαμβάνει το 2
bash-3.1$ awk '/2/ {print}' example.awk
Line number 2
bash-3.1$ awk '{print $3}' example.awk
                   🤍 Τυπώνει την τρίτη στήλη του αρχείου (χωρίς
                     πρότυπο), συνεπώς για κάθε γραμμή.
3
```


• Παραδείγματα

Παραδείγματα

```
bash-3.1$ cat example2.awk
Just a text file. Nothing to see here.
Some lines have
more fields than others
and some
Κενή γραμμή
are blank.
                  🧷 Εκτύπωσε τις γραμμές των οποίων τα πεδία είναι > 3
bash-3.1$ awk 'NF>3 {print $0}' example2.awk
Just a text file. Nothing to see here.
more fields than others
```

NF: Number of Fields

Παραδείγματα

```
bash-3.1$ cat example2.awk
Just a text file. Nothing to see here.
Some lines have
more fields than others
and some
Κενή γραμμή
are blank.
                  η Εκτύπωσε τις γραμμές των οποίων τα πεδία είναι > 3 ή είναι κενές
bash-3.1$ awk 'NF>3 || /^$/ {print $0}' example2.awk
Just a text file. Nothing to see here.
more fields than others
        ----- Κενή γραμμή
```


• Παραδείγματα

```
bash-3.1$ cat example2.awk

Just a text file. Nothing to see here.

Some lines have

more fields than others
and some

file (NF>3) then if /file/ then print $0

are blank.

Ektúπωσε τις γραμμές των οποίων τα πεδία είναι > 3 και καλύπτουν το πρότυπο /file/ αλλιώς εκτύπωσε τις γραμμές των οποίων τα πεδία είναι <=3 και ξεκινούν με το and

bash-3.1$ awk 'NF>3 ? /file/ : /^and/ {print $0}' example2.awk

Just a text file. Nothing to see here.
and some
```

```
Όνομα Αρχείου

bash-3.1$ ls -l | awk '

> BEGIN {print "List of all .txt files"}

> /\.txt$/ {print $9, $5}

> END {print "There you go!!"}'
```

```
List of all .txt files
file+1.txt 0
output.txt 4898
processes.txt 12953
test-cut.txt 55
test-sort.txt 124
test-tr.txt 40
There you go!!
```

Εκτύπωσε το όνομα του αρχείου, που έχει προέκταση .txt και το μέγεθός του

```
    BRE: .*[]^$V \+ \| \? BRE Char: \. \* \^ \$ \\ V + | ?
    ERE: .*[]^$V + | ? ERE Char: \. \* \^ \$ \\ V \+ \| \?
```

Number of Fields

- Παραδείγματα από Actions
 - {print NF, \$1, \$NF}
 - τυπώνει τον αριθμό των πεδίων, το πρώτο πεδίο, και το τελευταίο πεδίο στο υφιστάμενο record
 - {print \$(NF-2)}
 - τυπώνει το τρίτο από το τέλος πεδίο.
 - {print \$1, \$2*\$3}
 - τυπώνει το πρώτο πεδίο και το αποτέλεσμα του υπολογισμού (πολλαπλασιασμός του δεύτερου και τρίτου πεδίου)
 - {print NR, \$0}
 - Προσθέτει τον αριθμό της υφιστάμενης γραμμής πριν κάθε γραμμή
 - {print "total pay for", \$1, "is", \$2*\$3}
 - προσθέτεις κείμενο για εκτύπωση στην έξοδο μαζί με τα πεδία της υφιστάμενης γραμμής
 - Το κείμενο εσωκλείεται με ""

Αριθμητικές Πράξεις στην ΑWK

- Ενέργειες Δράσεις
 - -Περιλαμβάνει τους γνωστούς τελεστές, όπως στη C
 - ++ Increment, -- Decrement
 - ^ Exponentiation
 - + -! Plus, Minus, NOT
 - */% Multiplication, division, modulus

Χρήση Συνθήκης στο Πρότυπο (Pattern)

- Επιλογή βάσει Σύγκρισης
 - \$2 >= 5 { print } // arithmetic comparison
- Επιλογή βάσει Υπολογισμού

- Επιλογή βάσει Περιεχομένου Κειμένου
 - \$1 == "NYU" # string comparison
 - \$2 ~ /ΝΥU/ => Το \$2 περιέχει το REGEX /ΝΥU/. Πολύ σημαντικός τελεστής στις κανονικές εκφράσεις, εφόσον το /ΝΥU/ θα εφαρμοζόταν σε όλη την γραμμή!
- Επιλογή βάσει λογικής έκφρασης ΕΠΛ 421 Προγραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ \circ 7-28 \$2 >= 4 | \$3 >= 20 # arithmetic comparison

Διαμόρφωση Εξόδου με την printf()

- Καλύτερη Διαμόρφωση Εξόδου
 - Χρήση της *printf " "* όπως στη *C*
 - awk '{ printf [(] "format", var1, var2, var3, ... [)]}'
 - Παράδειγμα Χαρακτήρας Δολαρίου στο output awk '{ printf "total pay for %s is \$%.2f\n", \$1, \$2 * \$3 } \
 - Όταν χρησιμοποιούμε την *printf()* η διαμόρφωση της εξόδου είναι στα χέρια μας (κενά διαστήματα, νέα γραμμή, κλπ)

• Παραδείγματα

```
bash-3.1$ 1s -1 | awk 'BEGIN {print "List of all .txt
    files"} (\lambda.txt$/ && $5>0 && NR>15 {print "line number:"
    NR, "file", $9, "of size:", $5} END {print "There you
    go!!"}'
List of all .txt files
line number:16 file test-cut.txt of size: 55
line number:19 file test-sort.txt of size: 124
line number:20 file test-tr.txt of size: 40
There you go!!
```

Παραδείγματα

```
bash-3.1$ ls -1 | awk 'BEGIN {print "List of all .txt
  files"} \( \lambda \txt$ / && $5>0 && NR>15 && $6=="Feb" \{ \text{print} \}
   "line number: " NR, "file", $9, "of size: ", $5} END
  {print "There you go!!"}'
List of all .txt files
line number: 16 file test-cut.txt of size: 55
line number: 20 file test-tr.txt of size: 40
There you go!!
bash-3.1$ 1s -1 | awk 'BEGIN {print "List of all .txt
  files"} /\.txt$/ && $5>0 && NR>15 && $6=="Feb"
  {printf("line number: %3d\tfile %15s of size %4d\n", NR,
  $9, $5)} END {print "There you go!!"}'
List of all .txt files
line number: 16 file test-cut.txt of size
                                                          55
line number: 20 file test-tr.txt of size
                                                          40
                                                           7-31
    ΕΠΛ 421 – Προγραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου - Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ ©
```

Μεταβλητές στην awk

• Μεταβλητές

- Η awk μπορεί να ορίσει και να χρησιμοποιήσει μεταβλητές

```
$ ls | awk '
> BEGIN { sum = 0 }
> {sum++}
> END {print sum}'
```

- Οι μεταβλητές και πάλι μπορούν να πάρουν αριθμητική (ακέραια ή πραγματική) τιμή ή συμβολοσειρά (dynamically-typed language)
 - ΔΕΝ ΔΗΛΩΝΕΤΑΙ ο τύπος τους αλλά αναγνωρίζεται από τα συμφραζόμενα. Εξ' ορισμού, οι μεταβλητές που ορίζουμε αρχικοποιούνται με την αριθμητική τιμή 0 (→ null string)
 - Εάν θέλουμε να κάνουμε cast ένα float σε ακέραια τιμή εκτελούμε την συνάρτηση int(sum).

ΕΠΛ•42Υπάρχουνοδιφφορές μαθ, συναρφ(cos, μος, rang κτλ), ελεξτε³² το manual.

Παραδείγματα Εκτέλεσης awk (Μεταβλητές)

• Παραδείγματα

```
awk $3 > 15 { emp = emp + 1}
END { print emp, "employees worked more than 15 hrs"}
                     Τυπώνει πόσοι employees δούλεψαν πάνω
                     από 15 ώρες - arithmetic comparison
\{ pay = pay + $2 * $3 \}
END { print NR, "employees"
      print "total pay is", pay
      print "average pay is", pay/NR
                       Υπολογίζει το άθροισμα και τον μέσο όρο
                       των μισθών που υπολογίζεται από την 2η και
                       3η στήλη.
```

Συνένωση Συμβολοσειρών στην awk

- Συνένωση Συμβολοσειρών
 - Νέες συμβολοσειρές μπορούν να δημιουργηθούν με τη συνένωση παλιών

```
{ names = names $1 " " } END { print names }
Παράδειγμα
                   Concat column $9 to string, then print out line
                   number. At the end print out name variable.
bash-3.1$ ls -1 | awk 'BEGIN' {print "List of all
.txt files"} /\(\lambda.\txt$/ && $5>0 && NR>15 && $6=="Feb"
fnames = names $9 ""; printf("line number:
%3d\tfile %15s of size %4d\n", NR, $9, $5)} END
{print "There you go!!"; print names}'
List of all .txt files
                          file
                                                           55
line number:
               16
                                  test-cut.txt of size
line number: 20
                         file
                                                           40
                                   test-tr.txt of size
There you go!!
                                         —string concatenation
test-cut.txt test-tr.txt
```

7-34

Έλεγχος Ροής Δεδομένων AWK Control Statements

Εκτύπωση i-οστής στήλης

- if (condition) then-body [else else-body]
 - awk '{ if (x % 2 == 0) print "x is even"; else print "x is odd" }'
- while (condition) body
 - awk '{ i = 1 while (i <= 3) { print \$i'i++ } }'
- do body while (condition)
 - awk '{ i = 1 do { print \$0 i++ } while (i <= 10) }'</pre>
- for (initialization; condition; increment) body
 - awk '{ for (i = 1; i <= 3; i++) print \$i }'
- Άλλα: break, continue, exit, next (record), κτλ.

Εκτύπωση Όλων των στηλών πλην των πρώτων δυο

```
$ ls -al
total 4
drwx----- 2 dzeina faculty 70 Feb 28 11:48.
drwx----x 36 dzeina faculty 4096 Feb 28 11:11...
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 a
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 b
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 c
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 d
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 e
$ ls -al | awk '{$1=$2=""; print $0}'
dzeina faculty 70 Feb 28 11:48 .
 dzeina faculty 4096 Feb 28 11:11 ...
dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 a
dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 b
 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 c
dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 d
dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 e
```

Εκτύπωση των τελευταίων 5 🔌 στηλών


```
$ ls -al
total 4
drwx----- 2 dzeina faculty 70 Feb 28 11:48.
drwx----x 36 dzeina faculty 4096 Feb 28 11:11...
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 a
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 b
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 c
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 d
-rw----- 1 dzeina faculty 0 Feb 28 11:48 e
or ls -al | awk'{for(i=1;i<=5;i++) $i="";print $0}'
Feb 28 11:48 .
Feb 28 11:11 ..
Feb 28 11:48 a
Feb 28 11:48 b
Feb 28 11:48 c
Feb 28 11:48 d
Feb ^{28} ΕΠΛ ^{42} ^{6} Προγραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου - Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ ^{\odot}
```